

MOLENLANDEN: KRACHT VAN DE KERNEN

*Met elkaar bouwen aan **de toekomst***

Coalitieakkoord **2026-2030**



**Molenlanden is gebouwd op sterke dorpen en een stad.
Inwoners dragen actief bij aan hun leefomgeving en vormen de basis van
onze plattelandsgemeente. Daarnaast zien we dat polarisatie toeneemt.
De samenleving verhardt en dit zorgt voor een grotere afstand tussen
mensen. Daarom kiest deze coalitie voor een zichtbaar, aanspreekbaar
en koersvast bestuur dat actief inzet op verbinding. Verbinding is geen
wens, maar een keuze die richting geeft aan ons handelen.
We bouwen aan een Molenlandse samenleving waarin iedereen zich
gezien voelt en waarin de overheid niet afwacht, maar verbindend
aanwezig is in dorpen en stad.**

Want de toekomst van Molenlanden maken we samen. We bouwen aan
een gemeente waar verschillen er mogen zijn. We zoeken verbinding in
wat ons samen vooruitbrengt.

Met die gezamenlijke kracht zetten we koers naar de toekomst.
De volgende uitgangspunten vormen de basis van de ambities van deze
coalitieperiode en geven richting aan het Molenlanden van morgen.

Bob Brokking
Doe mee!

Corné Egas
SGP

Pieter van Bruggen
ChristenUnie

Uitgangspunten



Samenwerkend bestuur en participatie

Nog meer dan voorheen doorbreken we de ervaren afstand tussen gemeente en inwoners. Medewerkers van de gemeente gaan meer naar buiten om in verbinding te zijn met de samenleving.

Participatie wordt de norm: inwoners worden vroegtijdig betrokken bij beleid en uitvoering. We luisteren niet alleen, maar handelen naar wat inwoners nodig hebben en ondersteunen initiatieven waar onze inwoners het voortouw in willen nemen. We leggen per traject vooraf vast hoe inwoners betrokken worden en koppelen terug wat er met hun inbreng is gedaan. Waar iets niet kan, zeggen we dat eerlijk en kiezen we voor alternatieven die wel kunnen. Resultaatgerichte participatie en vertrouwen vormen de kern van ons handelen.

We gaan actief in gesprek met inwoners die zorgen hebben over veranderingen. Tegelijkertijd betrekken we nadrukkelijk de grote groep inwoners die tevreden is maar zich minder laat horen. Zo ontstaat beleid dat breed gedragen is en recht doet aan de diversiteit en verschillende opvattingen, van onze gemeente.



Molenlandse manier van samenwerken

De opgaven waar we voor staan, houden niet op bij de gemeentegrens. Daarom werken we intensief samen. Over onze grenzen heen. We brengen onze kwaliteiten, kennis en ervaring in en halen tegelijkertijd op wat nodig is: ideeën, middelen en partnerschappen die ons verder brengen.

We werken opgavegericht en kiezen per thema onze rol. We sluiten aan waar het kan en nemen regie waar het moet. Molenlanden neemt zichtbaar en actief haar positie in bij regionale, provinciale, landelijke en Europese opgaven. Besluitvorming die onze inwoners raakt, gebeurt met ons aan tafel.

Samenwerken doen we altijd vanuit onze eigen identiteit en met het belang van onze dorpen en stad als uitgangspunt. We werken op de Molenlandse manier samen in de regio en daarbuiten.



Eerlijk begroten en plannen

We maken de begroting duidelijk, voorspelbaar en stabiel. We kiezen voor een begroting die realistisch is. We gaan voor haalbare beloften en we leveren wat noodzakelijk is. Niet alles kan en dat zeggen we ook. We sturen op een sluitende meerjarenbegroting, voorkomen dat we begrote budgetten onnodig niet gebruiken. We plannen en werken zo dat geld ook echt wordt besteed aan onze afgesproken doelen.

Met een plan voor de lange termijn zorgen we dat de gemeente financieel gezond blijft en klaar is voor de toekomst. We houden goed zicht op ons geld en maken ruimte om te investeren in het Molenlanden van morgen.



Respect voor verschillen

We versterken een cultuur met respect voor verschillen. Waarin ruimte is voor diversiteit en omgaan met elkaar. De week van Respect plaatsen we meer in het teken van brede verbinding: aandacht voor respect, tolerantie en omgaan met verschillen. Daarbij gaat het om omgangsvormen, maar ook om het respecteren van mensen die anders zijn dan jij of een andere mening hebben. Zo versterken we een cultuur waarin ruimte is voor diversiteit én elkaar.

Als coalitie spreken we met elkaar af de huidige stand van zaken rondom de zogenoemde immateriële zaken te respecteren. Vanuit de coalitiepartijen zal geen initiatief worden genomen of gesteund om op deze onderwerpen een wijziging aan te brengen.

We zetten de komende bestuursperiode in op:



Vitale dorpen en stad

Samen bouwen we aan sterke gemeenschappen en vitale dorpen en stad:

We geloven in sterke dorpen en stad die zelf richting geven aan hun toekomst. De inwoners van Molenlanden weten wat nodig is om hun leefomgeving leefbaar en toekomstbestendig te houden. De vitaliteit van de dorpen en stad draait niet alleen om voorzieningen, maar vooral om de kracht van de gemeenschap zelf.

Wij versterken die kracht. De gemeente maakt mogelijk, geeft ruimte en ondersteunt waar nodig. Zo stellen we gemeenschappen in staat om samen te werken. Om zelf voorzieningen te organiseren en in stand te houden. Op een manier die bij hen past, met inzet van verenigingen, kerken, ondernemers, vrijwilligers en lokale netwerken.



Dorpsperspectieven

Samen bouwen we aan een gedeeld beeld van wat er nodig is voor krachtige en leefbare dorpen en stad:

We streven ernaar om samen met inwoners en ondernemers dorpsperspectieven te maken. We brengen samen in beeld wat nodig is voor een levendige kern die klaar is voor de toekomst en waar het fijn wonen is. We kijken onder andere naar woningbouw, het behoud en de ontwikkeling van voorzieningen, onderwijs (Integraal Huisvestingsplan) en sport.

De dorpsperspectieven vormen de basis van onze plannen. We verbinden deze kennis met inzichten uit het Volkshuisvestingsprogramma en ander beleid. Zo komen vraag en beleid samen in een krachtig en toekomstgericht ontwikkelperspectief.



Woningbouw en ruimtelijke ordening

Samen bouwen we aan voldoende woonruimte, passend bij de behoefte van onze inwoners, dorpen en stad:

We bouwen voor wie hier woont, werkt, opgroeit en wil blijven. Woningbouw in Molenlanden is vraaggericht en sluit aan bij wat onze kernen nu én in de toekomst nodig hebben. Zo zorgen we dat inwoners ook op de lange termijn een plek kunnen vinden in hun eigen omgeving.

Deze periode realiseren we nieuwe woonruimte voor minimaal 950 huishoudens.

We zetten ons maximaal in om woningbouw te versnellen, met inzet van alle passende instrumenten. We pakken knelpunten gericht aan en kopen waar nodig grond. Samenwerken doen we onder meer via de versnellingstafel en een Molenlandse woontop waarin we partijen bij elkaar brengen. Via prestatieafspraken met woningbouwcorporaties realiseren we bovendien voldoende sociale huurwoningen.

We laten duidelijk en effectief onze stem horen bij de provincie en andere overheden. Om zo voldoende ruimte te behouden voor de woningbehoefte in onze kernen. Zo treft netcongestie onze mogelijkheden tot woningbouw. Daarom bouwen we wijken en projecten op een manier die netcongestie voorkomt of tenminste verzacht. Zo houden we regie op onze groei en bouwen we samen aan een toekomstbestendig Molenlanden.



Huisvesting nieuwkomers

Samen bouwen we aan solidariteit en rechtvaardigheid. We houden oog voor zowel nieuwkomers als inwoners:

We nemen zowel moreel als wettelijk verantwoordelijkheid voor de opvang van asielzoekers en de huisvesting van statushouders, maar altijd met oog voor de kracht van onze dorpen en stad. Opvang kan alleen wanneer draagkracht en draaglast in balans zijn en inwoners zorgvuldig zijn betrokken.

We respecteren de kaders van wet- en regelgeving en eerder genomen besluiten. Daarbij kiezen we voor een invulling die past bij de schaal en het karakter van Molenlanden. Transparantie richting inwoners is daarbij vanzelfsprekend.

Het kan zijn dat we extra opgaven krijgen. Dan zetten we in op goede verbinding met de rijksoverheid en de provincie. Bij grote extra opgaven verwachten we van het Rijk en provincie dat daartegenover ruimte staat voor bijvoorbeeld extra woningbouw of bedrijvigheid.



Zorg en welzijn

Samen bouwen we verder aan een sterke sociale basis en toegankelijke, passende zorg:

Ons uitgangspunt is eigen kracht en nabijheid. De sociale basis vormt namelijk het fundament van onze samenleving: sterke netwerken en toegankelijke voorzieningen zorgen ervoor dat inwoners elkaar ontmoeten, ondersteunen en mee kunnen doen.

We hebben de afgelopen jaren geïnvesteerd in wat echt werkt: preventie en vroegsignalering. Dat blijven we doen. Ook blijven we de samenredzaamheid van inwoners versterken ter voorkoming van intensievere zorg. Als informele hulp en netwerken onvoldoende zijn en ondersteuning nodig is, bieden we dit. Dichtbij, passend en met vertrouwen. Met ruimte voor keuzevrijheid waar dat mogelijk is. Zo houden we zorg toegankelijk en betaalbaar.

We zetten ons actief in om eenzaamheid en armoede in Molenlanden te verminderen, samen met regionale partners als Avres en lokale organisaties. In de jeugdzorg versterken we de ingezette lijn: ouders en jeugdigen zijn primair zelf verantwoordelijk voor gezond en veilig opgroeien. We ondersteunen hen waar nodig. Jeugdhulp sluit aan bij wat gezinnen zelf kunnen, versterkt dit waar mogelijk en gaat uit van de menselijke maat.



Cultuur

Samen bouwen we aan herkenbaarheid en samenhang van cultuur in Molenlanden:

Cultuur is een belangrijk onderdeel van leefbaarheid en identiteit in Molenlanden. Het versterkt gemeenschappen en draagt bij aan verbinding binnen onze dorpen en stad.

We ondersteunen culturele initiatieven die aansluiten bij wat inwoners belangrijk vinden en die kracht van gemeenschappen versterken. Daarbij ondersteunen en faciliteren we historische verenigingen en lokale organisaties. We bieden ruimte aan activiteiten in dorpshuizen en verenigingen. Bibliotheken blijven een

belangrijke maatschappelijke spil als plek voor lezen, het bevorderen van digivaardigheid, ontmoeten en meedoen. Toegankelijkheid van cultuur staat voorop, met bijzondere aandacht voor jongeren. In deze periode organiseren en faciliteren we ten minste één grotere cultuurmanifestatie.



Veiligheid

Samen bouwen we aan een veilige, weerbare en toekomstbestendige gemeente:

Veiligheid is een kerntaak en begint bij sterke gemeenschappen waarin mensen elkaar kennen en naar elkaar omzien. Vanuit die basis investeren we in een zichtbare, nabije en daadkrachtige aanpak. We versterken de handhavingscapaciteit. We breiden bijvoorbeeld het aantal boa's uit. Overlast en ondermijning pakken we gericht en stevig aan. Inwoners moeten het verschil merken: veiligheid is voor ons geen belofte, maar een prioriteit die zichtbaar en voelbaar is in het dagelijks leven.

Preventie en weerbaarheid vormen een onmisbaar onderdeel van onze aanpak. We versterken de kracht van inwoners, ondernemers en verenigingen door hen te ondersteunen bij het herkennen en voorkomen van risico's. Initiatieven uit de samenleving die bijdragen aan veiligheid en samenhang stimuleren en ondersteunen we actief.

Veiligheid vraagt ook om digitale weerbaarheid en voorbereiding op onverwachte situaties. We versterken onze aanpak op cyberincidenten, uitval van voorzieningen en verstoringen die onze samenleving kunnen raken. We benutten de kansen van nieuwe technologieën, zoals kunstmatige intelligentie. En stimuleren een bewuste en verantwoorde omgang met de risico's die daarbij horen.



Lokale economie

Samen bouwen we aan een lokale economie die onze dorpen en stad versterkt, onze identiteit zichtbaar maakt en bijdraagt aan een toekomstbestendig Molenlanden:

We hebben waardering voor de volle breedte van onze bedrijvigheid: van lokaal tot internationaal, van klein tot groot. Elk bedrijf draagt op zijn eigen manier bij aan de vitaliteit van onze gemeente.

Bij het aantrekken van bedrijvigheid stimuleren we bedrijven die bijdragen aan lokale werkgelegenheid en leefbaarheid. We kiezen bewust voor kwaliteit, duurzaamheid en een sterke binding met Molenlanden.

Economische activiteiten dragen bij aan voorzieningen, werkgelegenheid en het dagelijks leven van onze inwoners. We ondersteunen en versterken het midden- en kleinbedrijf dat geworteld is in onze dorpen en stad. We zetten waar mogelijk in op

minder regeldruk. We wegen nieuwe initiatieven af met aandacht voor (ruimtelijke) kwaliteit, leefbaarheid en duurzaamheid. We verbeteren bedrijventerreinen samen met onze ondernemers en zetten in op toekomstbestendige en groene werklocaties. Met mogelijkheden voor innovatie en duurzaam ondernemen. Provinciaal zetten we ons in voor meer ruimte voor circulaire bedrijven.



Bereikbaarheid, mobiliteit en verkeers- veiligheid

Samen bouwen we aan veilig verkeer en goede bereikbaarheid van onze dorpen en stad:

Bereikbaarheid en mobiliteit moeten passen bij onze dorpen, stad en het buitengebied: veilig, vanzelfsprekend en afgestemd op het dagelijks leven van onze inwoners.

Verkeersveiligheid heeft voor ons prioriteit. We investeren in veilige fietsroutes, met aandacht voor jongeren en scholieren. Ook brengen we verkeersknelpunten in beeld en pakken deze voortvarend aan, samen met inwoners, ondernemers en medeoverheden.

We zorgen dat iedere verkeerssoort (landbouwverkeer, vrachtverkeer en personenverkeer) de juiste ruimte krijgt op het juiste moment. Dit doen we met slimme en gebiedsgerichte oplossingen. Daarbij sturen we actief op veiligheid en doorstroming.

We zetten in op betrouwbaar openbaar vervoer dat aansluit bij onze kernen en werken hierin actief samen met partners in de regio. Waar dit tekortschiet, stimuleren en ondersteunen we initiatieven vanuit de samenleving die zorgen voor praktische alternatieven.

In woonwijken richten we de straat bij (her)inrichting waar mogelijk zo in dat de auto te gast is.





Landbouw, landschap en natuur

Samen bouwen we aan een toekomstbestendig landelijk gebied dat recht doet aan onze identiteit én de opgaven van morgen:

We staan voor onze boeren én ons landschap. Landbouw is een dragende kracht onder de identiteit van Molenlanden en blijft dat ook in de toekomst. We zetten in op een sterke, duurzame en economisch vitale landbouw, in samenhang met natuur en water.

We pakken de transitie van landbouw, water en natuur gebiedsgericht en stapsgewijs aan. Passend bij de Alblasserwaard en de kracht van onze gemeenschap. We geven actief richting aan keuzes van provincie, waterschap en Rijk, zodat deze aansluiten bij de kracht van ons gebied.

We verbinden de landbouwtransitie met de energietransitie. We versterken agrarisch natuurbeheer en werken samen aan een robuuste groenblauwe structuur, met aandacht voor duurzaam beheer van ons landschap.

We zetten ons in voor een toegankelijk, beleefbaar en landschappelijk sterk buitengebied, met het Inrichtingsconvenant¹ als leidraad. Daarbij nemen we bestuurlijk en politiek initiatief om de transitie haalbaar en betaalbaar te maken. We zetten in op het aantrekken van provinciale, landelijke en Europese middelen.

¹ Ondertekening Inrichtingsconvenant Groenblauwe Dooradering
Alblasserwaard - Vijfheerenlanden | Provincie Zuid-Holland





Water en klimaat- adaptatie

Samen bouwen we aan een balans tussen waterbeheer en -veiligheid en de leefbaarheid en ontwikkeling van Molenlanden:

We zorgen dat wateropgaven niet ten koste gaan van leefbaarheid en ontwikkeling in onze kernen, maar streven naar balans. Bodemdaling, droogte en piekbuien vragen om een gerichte en samenhangende aanpak. Hierbij zetten we in op oplossingen die ruimte laten voor woningbouw en economische ontwikkeling.

We werken intensief samen met het waterschap, Rijk en de provincie en nemen daarin een actieve rol. We hebben oog voor waterbeheer en -veiligheid en zoeken naar slimme oplossingen zoals watercompensatie en innovatieve toepassingen in het buitengebied.

We maken een samenhangend plan voor water en riolering. Hierin houden we rekening met klimaatverandering én wat inwoners kunnen betalen. In gebieds- en wijkontwikkeling geven we voorrang aan vergroening en een inrichting die beter bestand is tegen hitte, droogte en wateroverlast.

Wij gaan en staan voor een toekomstbestendig watersysteem in de Alblasserwaard en benutten kansen voor samenwerking en financiering. Tegelijk zetten we ons in om maatregelen die het gebied onevenredig belasten te voorkomen. Oevergrondwaterwinning onder veen heeft grote gevolgen voor leefbaarheid en gebruik. We zetten ons samen met andere Lekgemeenten actief in om de gebieden langs de Lek uit het provinciale omgevingsbeleid te laten schrappen.



Duurzaamheid en energie- transitie

Samen bouwen we aan een duurzame toekomst die werkt voor iedereen in Molenlanden:

We stimuleren duurzaamheidsinitiatieven en kiezen voor verduurzaming die werkt voor onze inwoners: betaalbaar, haalbaar en gedragen.

We zetten in op samenwerking en innerlijke motivatie, niet op dwang. Energiebesparing staat voorop, met isolatie als eerste stap. We benutten bestaande regelingen maximaal en helpen inwoners die te maken hebben met energiearmoede.

We bouwen aan een energiesysteem dat past bij Molenlanden. Lokale opwek en lokaal gebruik zijn ons uitgangspunt. Met energiehubs en slimme oplossingen verminderen we netcongestie. Voor het einde van deze periode streven we naar minimaal vier actieve energiehubs.

De warmtetransitie krijgt vorm vanuit de kernen zelf, met draagvlak en eigenaarschap als basis. We maken duidelijke afspraken met woningcorporaties over verduurzaming.

Bij ingrepen in het landschap kiezen we voor oplossingen die passen bij onze omgeving. Waar nationale keuzes toch ingrijpen in ons gebied, zetten we in op maximale compensatie en behoud van leefkwaliteit.

We blijven ons samen met andere gemeenten inzetten voor sanering en compensatie van PFAS-vervuiling. Uitgangspunt is bescherming van gezondheid en leefomgeving, met als inzet: nul-uitstoot en verantwoordelijkheid bij de veroorzaker.